

Risikovurderinger ved lasting og lossing av bilferger

Bakgrunn

Sjøfartsdirektoratet har i senere tid registrert flere nestenulykker der passasjerer som går om bord eller i land fra ferger, eller som beveger seg på bildekk under lasting og lossing, har vært nær ved å bli påkjørt av kjøretøy.

Forskrift 15. juni 1987 nr. 507 om sikkerhetstiltak m.m. på skip § 13 første ledd bokstav b sier at «Benyttes samme landgang for passasjerer og biler, skal det sørges for at passasjerene kan bevege seg uhindret av biler over landgang og til og fra passasjerenes oppholdsplasser».

Videre viser vi til ISM-kodens¹ mål for rederiets sikkerhetsstyring, som blant annet er å «*sørge for sikker praksis ved drift av skip og et sikkert arbeidsmiljø*», samt «*å vurdere alle identifiserte risikoer for skipet, personellet og miljøet og innføre egnet vern*».

Bevege seg uhindret av biler over landgang

Den vanligste fortolkningen av denne regelen er at det enten skal finnes et fysisk skille mellom gående og kjørende, eller at gående og kjørende dirigeres slik at de ikke bruker landgangen samtidig. Enkelte kaieiere gir også god informasjon på skilt på kaiene. Rederiene bør gi tilsvarende informasjon om bord.

Bevege seg uhindret av biler til og fra passasjerenes oppholdsplasser

Rederiet må etablere rutiner og gi tydelig informasjon til de reisende for å sikre at passasjerene i minst mulig grad beveger seg på de delene av dekket der lasting og lossing foregår og kjøretøy er i bevegelse.

Tiltak

Det er viktig at rederiene gjør en grundig risikovurdering sammen med de ansatte om bord, der man tar hensyn til blant annet forventet trafikkmengde. Videre bør risikovurderingen ta hensyn til at dekksmannskapet kan ha mange samtidige oppgaver i forbindelse med lasting og lossing, som for eksempel

- dirigere gående og kjørende passasjerer ved lasting og lossing
- telle passasjerer og assistere personer med nedsatt funksjonsevne
- vurdere og håndtere farlig gods
- billettsalg eller skanning av registreringsnummer

¹ forskrift 5. september 2014 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m.

Risikoreduserende tiltak

Sjøfartsdirektoratet erfarer at økt bemanning ofte nevnes som et risikoreduserende tiltak, særlig i perioder med stor trafikkmengde. Vi viser her til kravet i forskrift 18. juni 2009 nr. 666 om bemanning av norske skip § 12 om tilleggsbemanning. Direktoratet vil samtidig påpeke at det, avhengig av hvilke risikomoment som er identifisert, kan finnes andre effektive tiltak som bør vurderes i tillegg til eller i stedet for tilleggsbemanning.

Knut Arild Hareide
sjøfartsdirektør

Håvard Gåseidnes
fung. avdelingsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.